

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa

EUK j.nr. 400.A.5-0-0
Den 27. april 2012

Rådsmøde (udenrigsanliggender)
den 23. april 2012

REDEGØRELSE

1. Burma/Myanmar

Der var på rådsmødet bred enighed om, at der er en positiv udvikling i gang i Burma/Myanmar, men også, at der er behov for at opretholde presset for yderligere fremskridt i reformprocessen. I den forbindelse blev behovet for frigivelse af de tilbageværende politiske fanger og håndtering af de etniske konflikter – særligt i Kachin-staten - fremhævet. Flere medlemslande var overbeviste om præsident Thein Seins gode vilje, men selvom udviklingen var overvejende positiv, var den også skrøbelig. Der var fuld opbakning til suspension af alle sanktioner med undtagelse af våbenembargoen. Enkelte fremhævede behovet for et review igen i oktober. Flere fremhævede, at EU med suspensionen af sanktioner, fremfor ophævelse, bevarede muligheden for at genindføre sanktionerne, hvis udviklingen pludselig gik i den forkerte retning. Samtidig var sanktionsinstrumentet stadig et aktivt forhandlingskort til støtte for Aung San Suu Kyi. Rådet vedtog endvidere rådskonklusioner.

2. Syrien

Fortsat stor bekymring for situationen i landet og fordømmelse af det syriske regimes fortsatte vold. Det var vigtigt fortsat at opretholde presset på det syriske regime og indgå i dialog med Rusland. Udenrigsministrene udtrykte fuld støtte til Annans bestræbelser på at finde en politisk løsning, herunder Sikkerhedsrådets beslutning om at give mandat til udsendelse af en observatørstyrke på op til 300 mand. Udenrigsministrene strammede desuden sanktionerne overfor Syrien med vedtagelse af yderligere sanktioner vedr. produkter, der kan bruges til intern repression samt eksport af visse luksusgoder fra EU.

3. Afghanistan

Rådet havde en forberedende drøftelse forud for rådsmødet (udenrigsanliggender) den 14. maj 2012 med henblik på fastlæggelse af EU's linje frem mod de tre kommende konferencer med fokus på Afghanistan post 2014 (Chicago, Kabul og Tokyo). Fra dansk side fremhævedes behovet for et stærkt langtidsengagement fra EU's side, særligt efter 2014. Drøftelsen viste stor anerkendelse af det danske 3C-initiativ og det danske non-papir om EU's rolle i Afghanistan. Der var forskellige opfattelser af, hvilken fremtidig forpligtelse over for Afghanistan, EU kunne melde ud i maj. Nogle medlemslande mente ikke, at EU i maj ville kunne love øget bistand til Afghanistan - såvel generelt som til sikkerhedssektoren – med henvisning til de igangværende forhandlinger om de finansielle perspektiver for 2014-20. Omvendt slog andre til lyd for, at EU af hensyn til den politiske udvikling i Afghanistan kom med så ambitiøse og konkrete udmeldinger som muligt i maj. Udviklingskommisæren fandt Afghanistan af en sådan vigtighed, at der måtte tænkes uortodokst med henblik på at komme med en klar EU-udmelding. En række andre medlemsstater udtrykte ønske om, at EU udtrykte en stærk forpligtelse på at ville støtte Afghanistan uden at specificere hvordan. Der var et bredt ønske om

fortsat at presse Afghanistan for at levere på tilsagn om god regeringsførelse, menneskerettigheder og kvinders rettigheder. Udenrigsrepræsentant Ashton anførte, at det på Tokyo-konferencen i juli ville være vigtigt, at Afghanistan kunne vise resultater inden for regeringsførelse. Endvidere lagde flere vægt på at forbedre det regionale samarbejde – særligt håndteringen af Indien og Pakistan var kritisk. Fra dansk side anførtes i den forbindelse, at fred, stabilitet og udvikling i Afghanistan skulle sættes ind i et regionalt perspektiv, hvorfor der var behov for en bred regional strategi i stil med de EU-strategier, som EU havde for Sahel og Afrikas Horn.

4. Mellemøsten

Udenrigsrepræsentanten udtrykte sin bekymring for holdbarheden af en to-statsløsning, som situationen var nu. Der var bred opbakning til vedtagelse af rådskonklusioner på det kommende udenrigsministermøde i maj, ligesom der blev set frem til en substantiel drøftelse af fredsprocessen og de kommende skridt, som EU i den forbindelse vil kunne tage.

5. Iran

Orientering ved udenrigsrepræsentant Ashton om det seneste forhandlingsmøde mellem EU3+3 og Iran i Istanbul den 14. april 2012. Der havde været tale om et positivt møde, der ville blive fortsat i Bagdad den 23. maj 2012.

6. Afrika (Sahel/Mali, Sudan/Sydsudan og Guinea-Bissau)

Samlet drøftelse af de tre Afrika-punkter på baggrund af en kort status for den aktuelle situation ved udenrigsrepræsentant Ashton. Der blev vedtaget rådskonklusioner vedr. hhv. Mali, Sudan/Sydsudan og Guinea Bissau.

Mali

Situationen i Mali efter militærkuppet for godt en måned siden blev kort drøftet. Der var i Rådet en svag optimisme i forhold til den igangværende proces med at få genetableret forfatningsretlige tilstande. Derimod var der udbredt pessimisme og bekymring over de kaotiske forhold i nord-Mali, hvor forskellige rebelgrupper, hvoraf nogle har tilknytning til AQIM, nu kontrollerer flere regioner, og en humanitær krise lurar. Rådet besluttede at iværksætte en civil CSDP-mission til Niger i juli måned. Der var enighed om behovet for at accelerere implementeringen af EU's Sahel-strategi.

Sudan/Sydsudan

Der var enighed om vigtigheden af behovet for fortsat massivt pres på begge parter for at undgå en krig med omfattende konsekvenser.

Guinea-Bissau

Rådet fordømte i skarpe vendinger statskuppet i Guinea-Bissau og opfordrede til øjeblikkelig tilbagevenden til forfatningsretlige tilstande, herunder ophør af politisk motiveret vold. Rådet overvejer indførelse af restriktive foranstaltninger mod individuelle personer, der er involveret i eller støtter ustabiliteten i Guinea-Bissau.

7. CSDP-mission for regional maritim kapacitetsopbygning ved Afrikas Horn (RMCB)

Sagen var ikke på dagsordenen for rådsmødet, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

8. Argentinas nationalisering af det spanske energiselskab REPSOLs aktier i det argentinske energiselskab YPF

Spanien havde ønsket en drøftelse af sagen vedrørende nationaliseringen af YPF. Under drøftelsen fremhævedes det bekymrende investeringsklima i Argentina som et tegn på en negativ trend, som kunne ramme alle. Både Kommissionen og udenrigsrepræsentant Ashton var enige i, at der var tale om et EU spørgsmål, idet investering efter Lissabontraktaten var unionskompetence. EU's handelspolitiske komité forventes at følge op med drøftelser om passende tiltag på baggrund af et optionskatalog fra Kommissionen.

Eventuelt

DR Congo

En udenrigsminister orienterede om sit besøg i DR Congo i marts, hvor der havde været møder med præsident Kabila, andre ministre, oppositionen, MONUSCO og civilsamfundet. Fokus for drøftelserne havde været uregelmæssighederne i forbindelse med valget i november 2012, behovet for en mere inklusiv politisk dialog, menneskerettigheder samt beskyttelse af naturressourcer.

Surinam

Et medlemsland fremhævede den seneste udvikling i Surinam omkring den krænkelser af retsstatsprincipperne, som vedtagelsen i Surinams nationalforsamling af en ændring i Surinams amnestilov indebærer. Amnestiloven giver præsident Bouterse og andre personer amnesti for politiske mord og menneskerettighedskrænkelser begået mellem 1980 og 1992. Medlemslandet udtrykte bekymring over ændringen i amnestiloven, opfordrede EU til at udtale sig klart imod denne krænkelser af retsstatsprincipperne, og anbefalede EU at fastholde fokus på sagen gennem igangsættelse artikel 8 konsultationer under Cotonou-aftalen.

Libyen

Emnet blev rejst af et medlemsland på baggrund af den skrøbelige situation og især sikkerhedsproblemerne ved Libyens sydlige grænser og spil-over til Sahel-regionen, samt behovet for at fastholde valgdatoen. Kommissær Füle understregede, at migration er et prioriteret område i bistandsprogrammet for 2012-13, og at Kommissionen arbejder tæt sammen med den internationale migrationsorganisation (IOM). F.sva. grænseforvaltning er EU i gang med en behovsanalyse. Libyen ventes drøftet på det næste møde i udenrigsrådet.

Hviderusland

Under eventuelt var der en kort drøftelse af situationen i Hviderusland, bl.a. i lyset af løsladelsen af to prominente politiske fanger den 14.-15. april. Desuden var der en kort drøftelse af spørgsmålet om EU-ambassadørernes tilbagevenden til Minsk

Al-Khawaja-sagen/Bahrain

Under frokostdrøftelsen redegjorde udenrigsministeren for status i Al-Khawaja-sagen, herunder for den udsættelse af appelsagen, som Bahrains Kassationsret havde annonceret tidligere på dagen. Der var enighed om at fortsætte EU's højniveaubestræbelser på at lægge pres på Bahrains styre og udvirke en humanitær og hurtig løsning.

EUK